

idéuniversum där det som betecknas som religiösa respektive politiska åsikter är sammanvävda med varandra. Denna diskussion gör också Poletti Lundströms avhandling till ett inlägg i diskussionen om huruvida det är möjligt eller önskvärt att dra en skarp gräns mellan religion och politik. I min läsning styrker avhandlingen min egen position, att denna uppdelning är såväl konstruerad som problematisk.

Det resultat jag menar bidrar mest till att öka förståelsen för den politiska situation som just nu utspelar sig framför våra ögon är hur religionsbegreppet hos SD förflyttat sig från periferin till ideologins mitt. Att islamisering, ett begrepp som SD enligt Poletti Lundströms analys bidragit till att etablera också i en internationell kontext, har blivit inlemmat i den svenska vardagsterminologin och används flitigt i dagens politiska diskussion illustrerar hur radikalnationalistiska idéer om religion färdats in i den bredare samhällsdebatten. Denna insikt menar jag är avhandlingens viktigaste, och uppmanar oss att vara uppmärksamma på andra liknande förflyttningar som bidrar till att spä på problematiska föreställningar om samhällets "andra".

Linnea Jensdotter
TD, Lund

DOI: 10.51619/stk.v99i1.25079

Elayne Oliphant. *The Privilege of Being Banal: Art, Secularism, and Catholicism in Paris*. Chicago: University of Chicago Press. 2021. 276 s.

Elayne Oliphants bok är resultatet av två års intensivt fältarbete och erbjuder en sällsynt kombination av en detaljerad, småskalig fallstudie och potentiellt mycket generaliserbara resultat. Genom att använda etnografiska metoder för att studera verksamheten vid Collège des Bernardins i Paris under två år sedan öppnandet, mellan 2008 och 2010, erbjuder Oliphant en insiktsfull studie av de dolda privilegierna för en historiskt etablerad

majoritetsreligion, till och med i de länder som anses vara exemplariska för sin strikta åtskillnad mellan stat och kyrka.

Boken består av sex kapitel som är uppdelade i tre delar och åtföljs av en inledning och en epilög. Varje del diskuterar var sin aspekt av romersk-katolska privilegier: kuratering (del 1), förmedling (del 2) och reproduktion (del 3). Varje kapitel går på den hårfina linjen mellan insikterna från fältarbetet och de fyra utställningar som erbjöds under Oliphants tid vid Collège des Bernardins, även engagemanget i bredare vetenskap och teoretiska antaganden. I boken diskuteras ett antal teoretiska frågor, från distinktionen mellan "religion" och "kultur", genom frågor om sekularismens protestantiska eller romersk-katolska ursprung, en studie av den religiösa arkitekturens och materialitetens agerande, till frågor om religiös pluralism i den offentliga sfären och de därmed sammanhängande ojämlikheterna.

Bokens kärna är den titulära "banaliteten", ett begrepp som Oliphant lånat från Charlie Hebδος framlidne redaktör Stéphane Charbonnier (1967–2015). Han förklarade den kontinuerliga publiceringen av satiriska bilder av profeten Muhammed som oroade många muslimer och konstaterade att de måste fortsätta tills islam har gjorts lika banal som katolicismen. Som Oliphant påpekar använde Charbonnier termen "banal" på ett nedvärderande sätt, som ett tecken på svaghet, men också som en förnuftig anpassning till moderniteten. Men i enlighet med Hannah Arendts (1906–1975) användning av termen hävdar Oliphant att "banalitet" är ett tecken på privilegier. Det gör det möjligt för metoder och symboler från grupper som betraktas som "banala" att presentera sig själva som självklart oproblematiske när analoga metoder och symboler från grupper som inte har detta privilegium betraktas på ett mycket kritiskt sätt närhelst de manifesteras.

Oliphant anser att katolicismen har ett sådant privilegium av banalitet i Frankrike. Offentliga manifestationer av romersk-katolska

kyrkan får täckmantel av ”kulturell”, vilket gör att de ostört kan ta plats i det offentliga rummet. På så sätt förblir en nunnas dräkt osynlig, medan varje muslimsk huvudbonad är föremål för offentlig granskning i full omfattning. Bokens huvudsakliga studieobjekt, Collège des Bernardins, som är en renoverad cistercienserklosterbyggnad från 1300-talet, är också enligt Oliphant ett exempel på en sådan dynamik. Å ena sidan utformar det sin verksamhet som kulturell och fokuserar på konstutställningar, och skapar därmed ett sätt att uppmuntra en sekulär publik att engagera sig i det. Å andra sidan beskriver Oliphant många tillfällen då akademins mer självpromoverande karaktär blir tydlig – dess försök att understryka katolicismens viktiga roll i Frankrikes historia och arv, vilket leder till att romersk-katolska privilegier upprätthålls gentemot andra religiösa grupper.

På det hela taget är Oliphants bok en mycket intressant och relevant studie, vars både styrka och svaghet ligger i det studerade materialet. Å ena sidan gör den detaljerade studien av Collège des Bernardins det möjligt för henne att förbli mycket konkret i sin analys. Å andra sidan innebär fokuseringen på kollegiet att det behövs fler studier för att bekräfta Oliphants iakttagelser (och några av dem refereras redan i boken). Detta ska dock inte läsas som en kritik av boken, utan snarare som en uppmuntran att följa i Oliphants fotspår.

Ryszard Bobrowicz
TD, Luxemburg

DOI: 10.51619/stk.v9i1.25080

Emma O'Donnell Polyakov. *The Nun in the Synagogue: Judeocentric Catholicism in Israel*. University Park, PA: The Pennsylvania State University Press. 2020. 230 s.

Emma O'Donnell Polyakov invites the reader to follow her journey through the slopes of Jerusalem's hills to discover the new Catholic approach to Jews and Judaism, born among

Catholic monks and nuns living in the State of Israel. With her, one enters various monasteries, hermitages, and private quarters to listen to the voices of those who dedicate their life to praying for the Jews.

The study focuses on a phenomenon of Judeocentric Catholicism in Israel, developing further the ideas expressed by the author in previous publications. Written in an appealing style, it presents lived post-Holocaust and post-conciliar developments in the Catholic relation to the Jews, Judaism, and the state of Israel, giving voice to those monks and nuns who exhibit the attitudes of the “new philosemitism”. Through their personal narratives, O'Donnell Polyakov's study explores how this new philosemitism is linked, on the one hand, to the history of supersessionism and the *teaching of contempt*, and on the other hand, to the identity of those who chose to devote their lives to Jewish-Christian dialogue and praying for Israel. They often came from Jewish or mixed Jewish-Christian background and some of them experienced the Holocaust first hand. She refuses to offer “a concluding evaluation of the phenomenon” (p. 203), but rather prefers to share her analysis with the reader, pointing to the aspects of the movement that can be potentially beneficial or harmful to Jewish-Christian relations.

The book is based on interviews with approximately eighty nuns and monks in Israel and West Bank, and operates within the framework of lived religion. The structure is somehow unconventional: a patchwork of chapters of analytical discussion and narrative “portraits” – vignettes presenting individual informants. The role of the latter is “not to simply transcribe our meeting but to communicate the subtleties of interpersonal encounters that elude the standard academic writing” (p. 9). The content is presented within four parts: “The Jewish People Through a Christian Lens”, “A Judeocentric Catholicism”, “Religious Identity After the Holocaust”, and “Praying for the Jews”. The first part presents the Christian image